
OCENE IN POROČILA

Slovenski slavistični kongres

Aktualno o slovenščini v šolah in izobraževanju nasploh

Zgornji naslov je bil tema letošnjega enodnevnega Slovenskega slavističnega kongresa, ki je 22. septembra 2017 potekal na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Tokrat je bil dogodek dvojni in tudi zato nekaj posebnega. Vzporedno se je namreč ravno tako na Filozofski fakulteti odvijalo tudi 5. mednarodno znanstveno srečanje mladih humanistov pod naslovom *Slovanski jeziki v šolstvu, znanosti, literaturi in kulturi*, v organizaciji Študentske sekcije Zveze društev Slavistično društvo Slovenije. Na odprtju je oba dogodka nagovorila takrat še aktualna dekanja FF UL prof. dr. Branka Kalenič Ramšak.

Treba je poudariti, da so temo za letošnji enodnevni Slovenski slavistični kongres predlagali učitelji, in zelo verjetno, da je bil tudi zato obisk primerjalno z zadnjimi leti precej večji – celodnevnega posveta se je udeležilo okoli 130 udeležencev, kar je seveda tudi dobra spodbuda za naprej. To je tudi pomenljivo sporočilo, da stanovska pripadnost še živi in da je treba tovrstne stanovske posvete tematsko vsaj delno prilagajati tudi trenutni aktualni problematiki. Temu sta se prilagodili zlasti obe okrogli mizi v popoldanskem času: ena za osnovnošolske učitelje o nacionalnem preverjanju znanja, druga za srednješolske učitelje o slovenščini na maturi.

Tudi dopoldanska plenarna predavanja so bila predvsem praktičnouporabno zastavljena.

Naša kolegica prof. dr. Boža Krakar Vogel je predstavila svoj idejni projekt, ki ga že celo letošnje leto v soorganizaciji s kolegi iz pokrajinskih društev izvaja po različnih delih Slovenije. Projekt *Vseslovenska promocija slovenščine: Všeček za slovenščino* ima namen ljudem približati slovenščino s predstavitvijo načinov, kako izboljšati svojo pisno in navsezadnje tudi govorno slovenščino. Udeleženci teh enodnevnih projektov se lahko pogovarjajo o svojih zadregah pri rabi pisnega jezika, preizkusijo svoje trenutno poznavanje pravil pisnega jezika, seznanijo se z vsemi aktualnimi pripomočki, priročniki, slovarji, vsebinami in nasveti, ki so jim dnevno dostopni na e-povezavah. Lahko preizkusijo tudi njihovo uporabo. Skratka, glede na poročilo kolegice in glede na zanimanje prisotnih lahko napišemo, da je projekt zaživel in da bo kmalu imel tudi vseslovensko prepoznavnost.

Strokovno-človeško celovita in tudi metodološko inovativna je bila predstavitev Luke Perneka z naslovom *Slovenščina v kontekstu kulturne vzgoje pri učencih s posebnimi potrebami*. Med udeleženci je vzbudila veliko dodatnega zanimanja. Ravno tako predstavitev Maje Dolinar *Strategije za učence slabše bralce pri pouku književnosti*, ki prav z vidika uporabljenih metodologij tudi pomeni drugačno poučevanje, kot smo ga navadno vajeni. Razprava, ki je sledila, je bila zelo živahna in uporabno usmerjena v izmenjavo izkušenj in strokovnega sodelovanja.

Dopoldanski del strokovnega srečanja je zaokrožila enoinpolurna predstavitev slovarskega portala *Fran doc.* dr. Nataše Jakop z inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Predavanje *E-delavnica o uporabi slovarskega portala Fran* je predstavilo praktično uporabnost portala, zlasti različne možnosti iskanja in sporočilne vrednosti posameznih iskanj.

Sledilo je delovno srečanje širšega upravnega odbora društva, kjer so člani med drugim potrdili tudi ponovno kandidaturu dr. Zorana Božiča v Državni svet. V preteklosti, zlasti pa zadnja leta, se je izkazalo, da je zelo pomembno in predvsem koristno za stroko, da imamo v državnih telesih svojega predstavnika, ki lahko zastopa stališča svojih stanovskih kolegov, zlasti pa da sproti opozarja na položaj slovenščine.

Popoldanski del strokovnega srečanja je bil razdeljen med dve okrogli mizi: *Okrogla miza o nacionalnem preverjanju znanja (NPZ)* za osnovnošolske učitelje in *Aktualno o maturi* za srednješolske učitelje.

Okrogla miza o nacionalnem preverjanju znanja se je začela z uvodnimi predstavitvami vabljenih članic Predmetne komisije za slovenščino znotraj Državne komisije za vodenje nacionalnega preverjanja znanja (dr. Milena Kerndl, svetovalka za slovenščino na Zavodu RS za šolstvo, Milena Čuden, Ljiljana Mićović Struger, Neža Ritlop, Katarina Rigler Šilc in Saša Masterl (Državni izpitni center)).

Triurno razpravljanje je bilo namenjeno izmenjavi mnenj o trenutnem stanju in s težnjami, da se vsaj nekaj vprašanj, ki se vedno znova pojavljajo, tudi razreši. Med pomembnejše rešljive pripombe po mnenju prisotnih sodi 1) skrajšanje obsega nalog za reševanje in 2) predlog, da se iz uradnega

ocenjevanja zaenkrat izloči učence – mi-grante, ki zaradi pomanjkljivega znanja (še) niso zmožni enakopravnega reševanja nalog; v nadaljevanju bi se jim lahko prilagodilo naloge.

Okrogla miza *Aktualno o maturi* se je tudi začela z uvodnimi prispevki: Klemen Godec: *O maturi iz slovenščine na slovenski gimnaziji na avstrijskem Koroškem*, Maja Melinc Mlekuž: *Pozitivni vidiki zasnove mature v slovenskih šolah v Italiji*, Igor Saksida: *Razvojne dileme slovenščine na splošni maturi*, Irena Velikonja Kolar: *Književni pouk pri slovenščini v srednji šoli in esej na splošni maturi*, Kozma Ahačič: *Razvojne dileme jezikovnega pouka slovenščine in matura*, Matej Šekli: *Jezikovni pouk pri slovenščini v srednji šoli in razčlemba neumetnostnega besedila na splošni maturi*. Predstavljena stališča so bila izhodišča za triurno problemsko razpravo. To je bila možnost za bolj množično izmenjavo mnenj, ki lahko dá nekaj usmeritev za nadaljnja reševanja sprotih vprašanj, povezanih s slovenščino na maturi.

Udeleženci so imeli možnost določene pogovore in dogovore doreči še na neformalnem pokongresnem družabnem srečanju.

Še pripis kot nagovor: medtem smo se uspeli že dokončno dogovoriti za naslednje srečanje, ki bo v Vidmu 27. in 28. septembra 2018 in predvidoma dvodnevno (z morebitno ekskurzijo tridnevno).

Andreja Žele,
predsednica ZD SdS